

การเลือกตั้งในประเทศไทยและการเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร

ความเป็นมาของการเลือกตั้งที่มีลักษณะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น จะพบว่า การเลือกตั้งในประเทศไทยมีครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงจัดให้มีการเลือกตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นชั้น ๆ เริ่มตั้งแต่การจัดให้มีการทดลองเลือกตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านครั้งแรกที่บางปะอิน^๑

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๕๔ (รศ. ๑๓๐) ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีคณะบุคคลเรียกว่า "คณะรศ. ๑๓๐" ร่วมกันคิดจะเปลี่ยนแปลงการปกครองเอาระบบรัฐธรรมนูญมาใช้ แต่มีความคิด ๓ ประการ คือ ฝ่ายหนึ่งเห็นควรจะให้ เป็นประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ อยู่ใต้รัฐธรรมนูญ อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรจะเป็นสาธารณรัฐ เช่น สหรัฐแต่ยังไม่ได้ลงมือกระทำ ก็ถูกจับก่อน หลังจากนั้นไม่นาน รัชกาลที่ ๖ ได้ทรงจัดตั้งคุรุสภาขึ้นในพระราชวังดุสิต เพื่อเป็น โรงเรียนสอนประชาธิปไตยแต่ไม่ได้ผล

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์จะพระราชทาน รัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชน แต่ได้รับการคัดค้านจากอภิรัฐมนตรีและขุนนางผู้ใหญ่และที่ปรึกษา ชาวต่างประเทศว่าประชาชนยังไม่ฉลาดอยู่^๒ อย่างไรก็ตาม ได้ทรงแต่งตั้งองคมนตรีเพื่อเป็นที่ปรึกษาอันจะคัดแปลงมาเป็นรัฐสภาภายหลัง

---

^๑ "ความหมายของการเลือกตั้งและประวัติความเป็นมา," มติชน ๒ (๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒), หน้า ๕.

^๒ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๖ มกราคม ๒๕๑๔ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๔), หน้า ๘-๑๑.

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ประกาศใช้พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๕ มาตรา ๑ กำหนดว่า "อำนาจสูงสุดของประเทศนั้นเป็นของราษฎรทั้งหลาย เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศทั่วอาณาเขต แต่ทางปฏิบัติยังไม่เกิดขึ้นเนื่องจากยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง"

การเลือกตั้งครั้งที่ ๑ เมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ นับเป็นครั้งแรกที่ประชาชนได้รับโอกาสเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปคัดเลือกผู้แทนเข้าไปนั่งรัฐสภา การเลือกตั้งครั้งนี้สืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ระบุให้ใช้ระบบสภาเดี่ยวสมาชิกสภาผู้แทนประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภท ประเภทแรก ได้แก่ ผู้รับเลือกตั้งจากประชาชน ๗๖ นาย วาระดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ประเภทที่ ๒ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งมีจำนวนเท่ากับประเภท ๑ ตลอดจนอายุในตำแหน่งเท่ากัน คือ ๔ ปี^๒ การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นแบบรวมเขตและโดยทางอ้อม (ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕) คือ

๑. ราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เลือกผู้แทนตำบล ๆ ละ ๑ คน
๒. ผู้แทนตำบลในจังหวัดเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจังหวัดละ ๑ คน ถ้าจังหวัดใดมีพลเมืองเกิน ๒ แสนคนให้เลือกตั้งผู้แทนเพิ่มขึ้นได้อีกหนึ่งคนต่อประชากรทุก ๆ ๒ แสนคน

และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามในปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ มีได้กำหนดว่า จะต้องดำเนินการเลือกตั้งเมื่อใด และกำหนดให้วิธีดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขณะนั้นคณะกรรมการราษฎรซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร จึงได้กำหนดให้เลือกตั้ง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ และดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕

^๑ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘, หน้า ๘-๑๑.

^๒ ประวัติศาสตร์ขนาดสั้นของการเลือกตั้งในประเทศไทย, ประชาชาติ ๒ (๔ เมษายน ๒๕๑๘), หน้า ๔๕.

การเลือกตั้งครั้งที่ ๒ โดยที่ผู้แทนราษฎรต้องออกตามอาระ จึงได้มีพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนประเภทที่ ๑ ขึ้นใหม่ ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๐ ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งได้มีแก้ไข ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นแบบทางตรง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยให้เขตจังหวัดหนึ่งเป็นเขตเลือกตั้ง ถ้าจังหวัดใดมีจำนวนราษฎร ตามผลการสำราจสามะโนคราวครั้งหลังสุดเกินกว่า ๒ แสนคน ให้จังหวัดนั้นมีเขตเลือกตั้ง เพิ่มขึ้นอีกเขตหนึ่งต่อจำนวนราษฎรทุก ๒ แสนคน เศษของ ๒ แสนคนถ้าเกินหรือถึงหนึ่งแสน ให้นับเป็น ๒ แสน การประกาศเขตโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันเลือกตั้ง^๑

การเลือกตั้งเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๔๘๘ รัฐธรรมนูญกำหนดให้มี ๒ สภา คือ สภาผู้แทนราษฎร กับวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรประเภท ๒^๒

การเลือกตั้งเมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๔๘๑ รัฐสภาประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับสมาชิกวุฒิสภาจำนวนเท่ากันมีอายุคราวละ ๔ ปี ส่วนวุฒิสภามีอายุ ๖ ปี โดย ๓ ปีแรกให้ออก ครั้งหนึ่งโดยการจับฉลาก

และเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ๒๔๘๐ ทำให้มีการเลือกตั้งใหม่เนื่องจากเกณฑ์คำนวณ พลเมืองเปลี่ยนแปลงเป็น ๑ แสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทน ๑ คน ทำให้มีการเลือกตั้งเพิ่ม อีก ๑๔ จังหวัด

^๑ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร, ๒๖ มกราคม ๒๔๙๘, หน้า ๑๒-๑๓.

^๒ "ความหมายของการเลือกตั้งและประวัติความเป็นมา," มติชน ๒ (๓๑ มีนาคม ๒๔๒๒), หน้า ๕.

การเลือกตั้ง ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ได้มีพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๙๘ ออกมาฉบับแรก แต่มีเพียงจังหวัดพระนคร-ธนบุรี เท่านั้น ที่นิยมเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล^๑ และในการเลือกตั้งเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ มีจังหวัดนครศรีธรรมราช เชียงราย ลำปาง เพชรบูรณ์ ที่มีผู้เลือกผู้แทนราษฎรตามพรรค

การเลือกตั้งเมื่อ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๔^๒ เป็นการผสมแบบแบ่งเขตกับรวมเขต จังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน ๓ คน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง จังหวัดใด มีผู้แทนเกิน ๓ คนให้แบ่งเขตเลือกตั้งใหม่ให้แต่ละเขตมีผู้แทนได้ไม่เกิน ๓ คน และไม่น้อยกว่า ๒ คน

---

^๑ วรสิทธิ์ โรจนพานิช. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๑๖.

ประเทศไทยเคยมีการเลือกตั้งทั่วประเทศมาแล้วทั้งสิ้น ๑๒ ครั้ง สถิติการเลือกตั้งที่น่าสนใจ คือ

การเลือกตั้ง ทั่วไปครั้งที่	วันที่	วิธี	จำนวน ผู้แทน ราษฎร	ผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้ง	ผู้ใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง	เปอร์เซ็นต์	จังหวัดที่ผู้มี สิทธิเลือกตั้งมาก ที่สุด	เปอร์เซ็นต์	จังหวัดที่มีผู้มี สิทธิเลือกตั้งน้อย ที่สุด	เปอร์เซ็นต์
๑	๑๕ พ.ย. ๓๖	ทางอ้อมรวมเขต	๓๘	๔,๒๓๘,๒๓๑	๑,๓๓๓,๕๓๒	๓๐.๕๕	เพชรบุรี	๓๘.๘๒	แม่ฮ่องสอน	๑๓.๓๑
๒	๓ พ.ย. ๔๐	แบ่งเขตโดยตรง	๕๑	๖,๑๒๓,๒๓๙	๒,๔๖๒,๕๓๕	๔๐.๒๒	นครนายก	๘๐.๕๐	แม่ฮ่องสอน	๒๒.๒๔
๓	๑๒ พ.ย. ๔๑	แบ่งเขต	๕๑	๖,๓๑๐,๑๓๒	๒,๒๐๐,๓๓๒	๓๕.๐๓	นครนายก	๖๓.๓๖	ศรีสะเกษ	๑๖.๒๘
๔	๖ ม.ค. ๔๙	แบ่งเขต	๕๖	๖,๔๓๑,๘๒๓	๒,๐๕๑,๓๘๘	๓๒.๕๒	บุรีรัมย์	๕๔.๘๕	สุพรรณบุรี	๑๓.๔๐
(๕ ส.ค. ๔๙ เลือก ๔๗ จังหวัด เลือกเพิ่มเติมโดยบทเฉพาะกาล)										
๕	๒๙ ม.ค. ๕๑	รวมเขต	๕๙	๓,๐๓๖,๘๕๑	๒,๐๐๓,๖๖๔	๒๖.๕๔	ระนอง	๕๘.๖๙	สมุทรปราการ	๑๕.๖๘
(๕ มี.ย. ๕๒ เลือก ๑๙ จังหวัด เลือกเพิ่มเติมโดยบทเฉพาะกาล)										
๖	๒๖ ก.พ. ๕๕	รวมเขต	๑๒๓	๓,๖๐๒,๕๕๑	๒,๕๖๑,๒๙๑	๓๘.๓๖	สระบุรี	๓๓.๓๘	พระนครศรีอยุธยา	๒๓.๓๐
๗	๒๖ ก.พ. ๕๐๐	รวมเขต	๑๖๐	๓,๘๕๙,๐๓๙	๕,๖๖๘,๕๖๖	๕๓.๕๐	สระบุรี	๕๓.๐๐	สุพรรณบุรี	๔๒.๔๖
๘	๑๕ พ.ค. ๕๐๐	รวมเขต	๑๖๐	๕,๕๑๑,๑๑๘	๔,๓๓๖,๕๘๙	๔๐.๑๐	ระนอง	๓๓.๐๐	อุตรดิตถ์	๒๙.๕๒
๙	๑๐ ก.พ. ๑๒	รวมเขต	๒๑๙	๑๔,๘๒๐,๑๘๐	๓,๒๘๕,๘๓๒	๒๒.๑๖	ระนอง	๓๓.๕๕	พระนครศรีอยุธยา	๓๔.๖๖
๑๐	๒๖ ม.ค. ๑๘	ผสมแบบแบ่งเขต กับรวมเขต	๒๖๙	๑๘,๓๔๓,๔๘๖	๕,๔๓๓,๓๒๐	๒๙.๐๐	ภูเก็ต	๖๓.๘๓	เพชรบูรณ์	๓๒.๑๘
๑๑	๔ เม.ย. ๑๙	"	๒๓๙	๒๐,๖๒๓,๔๓๐	๕,๐๓๒,๖๒๙	๒๓.๙๙	นครพนม	๖๓.๕๓	เพชรบูรณ์	๒๖.๖๔
๑๒	๒๒ เม.ย. ๒๒	"	๓๐๑	๒๐,๕๒๓,๕๖๕	๕,๓๒๘,๔๑๕	๒๖.๕๓	ยโสธร	๓๓.๑๑	กรุงเทพมหานคร	๒๒.๕๖

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและสถิติ กองปกครองและทะเบียน.

การเลือกตั้งกับผู้ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

จากการเลือกตั้งที่ผ่านมา ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งไม่เกิน ๕๐% (ยกเว้น การเลือกตั้งครั้งที่ ๗ ซึ่งถือว่าเป็นการเลือกตั้งที่มีการทุจริต)

การเลือกตั้งแต่ละครั้งจังหวัดพระนคร ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีประชาชนมีการศึกษาดี และ ทราบข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองดีที่สุด ประชาชนกลับไปใช้สิทธิออกเสียงน้อยมาก^๑ เสมอมาในการเลือกตั้งทั่วไปทั้งหมด ๑๒ ครั้ง เช่น

ในการเลือกตั้งเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ ใช้สิทธิ ๓๔.๖๖% (น้อยที่สุดของทุกจังหวัด)

ในการเลือกตั้ง ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ใช้สิทธิ ๓๓.๖๕%

ในการเลือกตั้ง ๔ เมษายน ๒๕๑๘ ใช้สิทธิ ๒๘.๐๕%

ในการเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ประชาชนมาใช้สิทธิ ๒๒.๕๖% และเมื่อ เลือกตั้งซ่อมเขต ๘ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ประชาชนมาใช้สิทธิ ๒๓.๑๒%

อย่างไรก็ตาม อัตราการทำบัตรเสียของประชาชนกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มลดน้อยลง คือ ในปี ๒๕๑๘ ทำบัตรเสีย ๑๐.๘๒% ปี ๒๕๑๘ ทำบัตรเสีย ๓.๑๘% ปี ๒๕๒๒ ทำบัตรเสีย ๔.๒๑% และเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ในเขต ๘ ทำบัตรเสีย ๓.๘๘%

^๑ วรสิทธิ์, อ้างแล้ว, หน้า ๒๔.

สถิติผู้ใช้สิทธิและบัตรเสีย
ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๑๘

เขตเลือกตั้ง ที่	เขต	ผู้มีสิทธิ	ผู้มาใช้สิทธิ		บัตรเสีย		หมายเหตุ
			จำนวน ผู้มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	จำนวน บัตรเสีย	ร้อยละ	
๑	กุสุมิต	๑๕๕,๘๓๓	๖๒,๑๐๕	๓๑.๓๐	๖,๐๖๔	๙.๓๐	
๒	พญาไท	๑๙๖,๖๔๖	๕๔,๓๖๓	๒๗.๖๕	๕,๘๒๔	๑๐.๖๔	
๓	พระโขนง	๒๑๖,๖๓๓	๖๘,๙๓๐	๓๑.๘๓	๘,๓๙๓	๑๒.๓๕	
	หนองจอก	๒๒๒,๐๘๓	๙,๑๓๑	๔.๑๐	๑,๑๔๓	๑๒.๕๐	
	ลาดกระบัง	๑๓,๑๐๐	๖,๕๓๐	๓๘.๓๕	๖๘๕	๑๑.๔๐	
๔	บางเขน	๑๔๓,๔๘๑	๔๑,๒๓๘	๒๘.๓๖	๔,๙๒๙	๑๑.๙๕	
	ห้วยขวาง	๓๓,๑๔๕	๑๑,๔๓๔	๓๔.๕๓	๑,๓๖๖	๑๕.๒๑	
	บางกะปิ	๓๖,๕๒๓	๒๕,๓๑๘	๖๙.๒๑	๒,๘๐๔	๑๐.๙๐	
	มีนบุรี	๒๒๒,๑๘๙	๘,๑๓๔	๓.๖๕	๓๖๖	๙.๒๙	
๕	ยานนาวา	๑๕๐,๕๒๒	๖๕,๘๐๒	๔๓.๗๒	๖,๓๒๖	๙.๖๒	
	ปทุมวัน	๕๙,๘๙๖	๑๘,๙๙๐	๓๑.๕๔	๑,๘๘๒	๑๐.๐๙	
๖	พระนคร	๖๕,๐๖๕	๒๖,๓๐๓	๔๐.๖๒	๒,๘๓๖	๑๐.๙๓	
	ป้อมปราบ	๔๓,๒๘๘	๑๖,๒๓๔	๓๗.๕๖	๑,๖๓๘	๑๐.๓๑	
	สัมพันธวงศ์	๒๓,๐๐๖	๑๐,๕๓๖	๔๕.๖๖	๑,๑๐๔	๑๐.๐๕	
	บางรัก	๔๓,๐๒๖	๑๖,๓๓๐	๓๗.๙๑	๑,๓๕๒	๑๐.๓๐	
๗	ธนบุรี	๑๐๒,๑๔๖	๓๔,๖๘๓	๓๓.๙๕	๕,๐๐๓	๑๔.๔๓	
	คลองสาน	๓๕,๑๘๐	๒๓,๒๓๔	๖๖.๑๖	๓,๑๐๘	๑๓.๒๘	
	ราษฎร์บูรณะ	๓๙,๖๕๒	๑๓,๕๘๕	๓๔.๓๘	๒,๐๖๕	๑๕.๒๐	
๘	บางกอกน้อย	๑๖๖,๒๙๘	๔๕,๖๘๐	๒๗.๔๖	๔,๓๒๐	๑๐.๓๓	
	บางกอกใหญ่	๔๘,๒๔๕	๑๓,๕๔๔	๒๘.๐๖	๒,๑๔๔	๑๒.๑๙	
	ตลิ่งชัน	๒๘,๕๓๙	๑๑,๕๒๙	๔๐.๖๐	๑,๐๐๙	๘.๓๓	

เขตเลือกตั้ง ที่	เขต	ผู้มีสิทธิ	ผู้มีสิทธิ		บัตรเสีย		หมายเหตุ
			จำนวน ผู้มีสิทธิ	ร้อยละ	จำนวน บัตรเสีย	ร้อยละ	
๕	บางขุนเทียน	๖๕,๐๐๐	๒๑,๕๗๔	๓๓.๑๙	๑,๙๙๓	๘.๕๕	
	หนองแขม	๑๕,๑๕๑	๖,๖๓๖	๔๔.๐๖	๘๕๙	๑๒.๘๗	
	ภาษีเจริญ	๓๒,๘๓๖	๒๗,๐๒๕	๘๒.๑๐	๓,๘๓๔	๑๑.๑๗	
	รวมทุกเขต	๑,๙๑๓,๙๗๑	๖๔๔,๐๘๖	๓๓.๖๕	๖๙.๖๕	๑๐.๘๒	

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและสถิติ กองปกครองและทะเบียน.

สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตกรุงเทพฯ
เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๙

เขตเลือกตั้ง ที่	เขต	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มีสิทธิ		จำนวนบัตรเสีย		หมายเหตุ
			คน	%	บัตร	%	
๑	กุสุต	๒๒๑,๙๒๕	๖๒,๓๙๗	๒๘.๑๒	๑,๘๑๙	๒.๙๒	
	พญาไท	๒๑๒,๙๘๕	๔๘,๗๖๙	๒๒.๙๐	๑,๑๕๓	๒.๓๗	
	พระโขนง	๒๒๕,๕๐๗	๖๗,๖๒๙	๒๙.๙๙	๒,๐๖๒	๓.๐๕	
	หนองจอก	๒๓,๑๑๙	๑๑,๘๑๙	๕๑.๑๓	๘๘๙	๓.๕๓	
	ลาดกระบัง	๑๗,๗๒๓	๘,๑๒๗	๔๕.๘๖	๔๕๒	๕.๙๓	
	รวม	๒๖๖,๓๙๙	๘๗,๕๗๕	๓๒.๘๘	๓,๕๓๓	๓.๙๒	
๔	บางเขน	๑๗๒,๐๗๖	๔๕,๕๖๙	๒๖.๔๙	๑,๒๔๖	๒.๗๙	
	ห้วยขวาง	๔๑,๑๘๒	๑๑,๖๙๘	๒๘.๔๑	๓๔๕	๒.๙๕	
	บางกะปิ	๘๒,๕๓๖	๒๙,๘๖๐	๓๖.๑๘	๑,๑๕๘	๓.๘๘	
	มีนบุรี	๒๓,๐๕๓	๑๐,๐๙๐	๓๗.๓๐	๔๙๒	๔.๘๘	
	รวม	๓๒๒,๘๔๗	๙๗,๒๑๗	๓๐.๑๒	๓,๒๔๑	๓.๓๙	
๕	ป้อมปราบฯ	๔๘,๑๓๖	๑๙,๘๖๒	๓๐.๘๘	๓๗๒	๒.๕๑	
	ปทุมวัน	๖๑,๙๐๑	๑๗,๓๑๒	๒๗.๙๗	๕๑๕	๒.๙๘	
	รวม	๑๑๐,๐๓๗	๓๗,๑๗๔	๒๙.๒๙	๘๘๗	๒.๗๖	
๖	บางกอกน้อย	๑๕๐,๙๐๖	๔๒,๑๗๖	๒๗.๙๕	๙๙๙	๒.๓๗	
	บางกอกใหญ่	๔๙,๓๘๒	๑๕,๙๒๐	๓๒.๒๐	๓๗๑	๒.๓๙	
	รวม	๒๐๐,๒๘๘	๕๘,๐๙๖	๒๙.๐๑	๑,๓๗๐	๒.๓๖	

เขตเลือกตั้ง ที่	เขต	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มีสิทธิ		จำนวนบัตรเสีย		หมายเหตุ
			คน	%	บัตร	%	
๓	ชนบุรี	๑๐๕, ๒๔๒	๒๙, ๒๒๓	๒๗.๘๑	๙๒๑	๓.๑๕	
	คลองสาน	๓๘, ๔๔๘	๑๙, ๙๘๗	๒๕.๔๘	๖๘๔	๓.๕๕	
	รวม	๑๔๓, ๖๙๐	๔๘, ๒๑๐	๒๖.๘๒	๑, ๖๐๕	๓.๒๖	
๔	บางขุนเทียน	๓๒, ๑๕๖	๑๙, ๑๐๕	๒๖.๔๘	๖๓๐	๓.๓๐	
	ภาษีเจริญ	๓๓, ๘๘๕	๒๒, ๖๑๒	๒๙.๐๖	๓๘๙	๓.๕๙	
	ราษฎร์บูรณะ	๔๓, ๐๓๕	๑๒, ๑๙๕	๒๘.๓๒	๔๔๗	๓.๖๗	
	คลองตัน	๒๙, ๘๖๖	๘, ๓๑๙	๒๗.๘๖	๓๑๓	๓.๖๘	
	หนองแขม	๑๕, ๙๓๕	๕, ๘๒๖	๓๖.๔๗	๒๒๑	๓.๘๐	
รวม	๒๓๘, ๙๕๗	๖๘, ๐๕๗	๒๗.๔๘	๒, ๔๐๐	๓.๕๓		
๕	พระนคร	๖๕, ๔๓๐	๒๔, ๒๔๒	๓๗.๐๓	๙๑๘	๓.๗๙	
	สัมพันธวงศ์	๒๗, ๗๐๖	๙, ๐๒๒	๓๒.๕๗	๓๖๕	๔.๐๕	
	บางรัก	๔๔, ๐๕๖	๑๓, ๙๓๔	๓๑.๗๒	๕๐๘	๓.๖๔	
รวม	๑๓๖, ๑๙๒	๔๖, ๒๓๘	๓๔.๕๓	๑, ๗๙๑	๓.๘๐		
๑๐	ยานนาวา	๑๕๘, ๓๑๒	๔๕, ๕๖๓	๒๘.๗๑	๑, ๓๐๒	๒.๘๖	
	รวมทั้งสิ้น	๒, ๐๕๓, ๐๒๒	๕๙๖, ๓๓๖	๒๙.๐๕	๑๙, ๐๐๑	๓.๑๙	

สถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ในเขตกรุงเทพฯ

เขตเลือกตั้ง ที่	จำนวน ประชากร	จำนวนผู้มีสิทธิ			จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง						จำนวน บัตรเสีย	ร้อยละ	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ			
๑	๔๖๖,๕๓๕	๑๑๐,๓๒๓	๕๑,๘๓๕	๒๐๒,๑๖๒	๒๔,๐๕๕	๒๑.๓๒	๒๐,๑๖๘	๒๑.๕๖	๔๔,๒๒๓	๒๑.๘๓	๑,๔๑๑	๓.๑๕	
๒	๔๕๓,๘๘๕	๘๒,๓๓๘	๓๕,๐๓๔	๑๑๗,๓๗๒	๑๑,๓๘๓	๑๔.๓๑	๑๕,๓๕๑	๒๑.๖๕	๒๖,๗๓๔	๑๓.๕๒	๑,๓๐๕	๔.๓๓	
๓	๔๘๖,๖๒๘	๑๐๒,๔๕๓	๑๑๐,๕๐๑	๒๑๓,๙๕๔	๒๓,๑๑๐	๒๒.๕๕	๒๑,๕๐๘	๑๕.๓๕	๔๔,๖๑๘	๒๐.๕๑	๑,๘๖๘	๔.๑๕	
๔	๔๕๕,๕๓๓	๑๕๓,๐๖๓	๑๑๓,๖๖๐	๒๖๖,๗๒๓	๓๓,๓๑๓	๒๑.๒๑	๒๓,๘๘๘	๒๔.๕๐	๖๑,๑๖๕	๒๒.๕๕	๒,๖๕๓	๔.๓๔	
๕	๓๓๕,๓๑๐	๑๐๓,๕๕๒	๕๘,๖๒๕	๑๖๒,๑๗๗	๒๕,๘๑๓	๒๔.๕๒	๒๒,๒๖๖	๒๒.๕๖	๔๘,๐๖๓	๒๓.๓๓	๑,๘๖๔	๓.๘๐	
๖	๔๓๐,๖๕๖	๓๓,๓๑๒	๒๕,๔๐๑	๕๘,๗๑๓	๓,๐๘๓	๒๑.๒๖	๖,๔๓๑	๒๕.๔๘	๑๓,๕๕๔	๒๓.๐๕	๖๒๐	๔.๕๓	
๗	๓๓๑,๖๐๕	๖๑,๐๔๓	๕๔,๑๓๔	๑๑๕,๑๗๗	๑๔,๕๕๘	๒๔.๕๐	๑๓,๒๖๖	๒๔.๕๑	๒๗,๘๒๔	๒๔.๕๐	๑,๑๒๕	๓.๕๕	
๘	๔๓๔,๕๖๑	๑๐๒,๕๒๑	๕๖,๘๒๒	๑๕๙,๓๔๓	๒๔,๒๓๓	๒๓.๕๕	๒๑,๕๓๓	๒๒.๒๓	๔๕,๘๑๔	๒๒.๕๓	๑,๘๕๕	๔.๐๒	
๙	๔๕๘,๑๔๔	๘๓,๔๑๕	๘๖,๖๖๕	๑๗๐,๐๘๐	๑๕,๓๕๖	๒๓.๕๐	๑๘,๖๓๑	๒๑.๕๐	๓๘,๐๒๗	๒๒.๓๖	๑,๕๖๔	๔.๐๖	
๑๐	๖๖๐,๓๒๔	๑๐๕,๑๒๓	๑๐๑,๕๕๕	๒๐๖,๖๖๘	๒๖,๓๓๒	๒๕.๔๓	๒๓,๘๕๑	๒๕.๔๕	๕๐,๕๘๓	๒๔.๔๘	๒,๑๓๐	๔.๒๕	
๑๑	๓๒๘,๔๓๖	๔๐,๓๖๕	๓๓,๕๒๕	๗๔,๘๙๐	๑๑,๓๔๘	๒๓.๘๓	๙,๕๕๐	๒๖.๓๔	๒๑,๓๓๘	๒๓.๑๒	๑,๒๘๓	๖.๐๓	
รวม	๔,๘๓๐,๕๐๕	๙๘๒,๘๐๘	๘๕๒,๕๕๑	๑,๘๓๕,๓๕๙	๒๒๑,๓๓๖	๒๒.๕๘	๒๐๑,๓๐๓	๒๒.๖๕	๔๒๓,๑๘๓	๒๒.๕๖	๑๓,๘๐๖	๔.๒๑	

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร

บัญชีแสดงสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับกาเลือกตั้งขอมมา

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เขตเลือกตั้งที่ ๘

(เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่)

กทม.

๑. จำนวนประชากรทั้งหมด	๔๘๓,๘๑๔	คน
๑.๑ เขตบางกอกน้อย	๓๘๒,๖๒๑	คน
๑.๒ เขตบางกอกใหญ่	๑๐๑,๑๙๓	คน
๒. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒๐๘,๑๑๑	คน
๒.๑ เขตบางกอกน้อย	๑๕๘,๙๔๙	คน
๒.๒ เขตบางกอกใหญ่	๕๐,๑๖๒	คน
๓. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๔๘,๓๕๒	คน
๓.๑ เขตบางกอกน้อย	๓๕,๖๔๑	คน
๓.๒ เขตบางกอกใหญ่	๑๒,๗๑๑	คน

เขตบางกอกน้อย มี ๘ แขวง

	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มีสิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ
๑. แขวงศิริราช	๑๓,๒๓๗	๒,๘๗๔	๒๑.๓๑	๑๒๔	๔.๓๒
๒. แขวงบ้านช่างหล่อ	๓๘,๑๔๘	๘,๔๗๒	๒๒.๒๑	๓๔๕	๔.๐๗
๓. แขวงบางขุนศรี	๑๘,๓๓๑	๔,๔๗๖	๒๔.๔๒	๑๖๕	๓.๖๙
๔. แขวงบางขุนนนท์	๑๐,๔๙๒	๒,๕๙๐	๒๔.๖๙	๑๐๗	๔.๑๓
๕. แขวงบางบำหรุ	๑๐,๖๗๕	๒,๔๘๐	๒๓.๒๓	๘๘	๓.๕๕
๖. แขวงบางยี่ขัน	๒๒,๒๓๔	๔,๔๓๓	๑๙.๙๔	๑๙๒	๔.๓๓
๗. แขวงบางพลัด	๒๙,๗๖๑	๖,๕๑๖	๒๑.๘๙	๑๙๐	๒.๙๒
๘. แขวงบางอ้อ	๑๖,๐๗๑	๓,๘๐๐	๒๓.๖๕	๑๕๓	๔.๐๓

เขตบางกอกใหญ่ มี ๒ แขวง

	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ
๑. แขวงวัดก้อรูป	๑๓,๖๓๕	๓,๘๘๗	๒๘.๒๔	๑๕๔	๓.๘๖
๒. แขวงวัดท่าพระ	๓๖,๕๒๗	๘,๗๒๔	๒๓.๘๘	๓๖๔	๔.๑๗
จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิ เลือกตั้งทั้งหมด	๔๘,๓๖๒ คน	คึกเป็นร้อยละ ๒๓.๑๒			
จำนวนบัตร เสียทั้งหมด	๑,๘๘๒ บัตร	คึกเป็นร้อยละ ๓.๘๘			

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและสถิติ กองปกครองและทะเบียน.

การเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนฯ เขต ๘ กรุงเทพมหานคร เป็นหน้าที่ของ คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ที่จะควบคุมและดำเนินการให้ความสงบเรียบร้อย

ผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร (นายเชาวน์วัศ สุดลาภา) ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ไว้ดังนี้

๑. ชักจูงให้ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งไปใช้สิทธิ (ลงคะแนน) ให้มากที่สุด
๒. ให้การเลือกตั้งครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรมที่สุด
๓. ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่จะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งให้มากที่สุด
๔. โฆษณาประชาสัมพันธ์หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ประชาชนเกิดความสนใจ ในการไปใช้สิทธิให้มากที่สุดโดยไม่รบกวนสิทธิ

ได้จัดตั้งหน่วยเลือกตั้งให้เห็นได้ง่ายและอยู่ในที่ที่ใกล้การคมนาคมที่สุด โดยพยายาม จะใช้เต็นท์จัดตั้งขึ้นมาใหม่ เนื่องจากเห็นว่าครั้งก่อน (๒๒ เมษายน ๒๕๒๒) ประชาชนไป ใช้สิทธิน้อยเพราะไปไม่สะดวก เช่น ตั้งหน่วยเลือกตั้งอยู่ในที่เร็นลับเกินไป ใกล้ต่อการคมนาคม ไม่สะดวกในการใช้ยานพาหนะที่จะโดยสารไปลงคะแนน แจกบัตร เก็บรศยศแก่ผู้มาลงคะแนน เพื่อให้เห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้รักนิยมและส่งเสริมระบบประชาธิปไตยด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อที่ อาจจะเป็นกำลังใจหรือความภูมิใจของผู้ที่ได้รับซึ่งใช้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย

อนึ่ง ยังได้กำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้งซึ่งกำหนดไว้ทั้งก่อนหน้าในวันเลือกตั้ง.

โปรดดูภาคผนวก.